

Határozatok Tára

T-469/20. sz. ügy

**Holland Királyság
kontra
Európai Bizottság**

A Törvényszék ítélete (kibővített hetedik tanács), 2022. november 16.

„Állami támogatások – Villamosenergia-termelésre történő szénfelhasználást tiltó holland törvény – Szénerőmű előrehozott bezárása – Kártalanítás nyújtása – Kifogást nem emelő határozat – A kártalanítást a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozat – Kifejezetten »állami támogatásnak« való minősítés hiánya – Megsemmisítés iránti kereset – Megtámadható aktus – Elfogadhatóság – Az (EU) 2015/1589 rendelet 4. cikkének (3) bekezdése – Jobbiztonság”

- 1. Megsemmisítés iránti kereset – Keresettel megtámadható aktusok – Fogalom – Kötelező joghatásokat kiváltó aktusok – Valamely nemzeti intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét anélkül megállapító határozat, hogy ezen intézkedést előzetesen állami támogatásnak minősítették volna – Bennfoglaltság (EUMSZ 263. cikk)*

(lásd: 27–34. pont)

- 2. Államok által nyújtott támogatások – A Bizottság által végzett vizsgálat – Hatáskör – Valamely nemzeti intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét anélkül megállapító határozat elfogadása, hogy ezen intézkedést előzetesen állami támogatásnak minősítették volna – A Bizottság hatáskörén túlmutató határozat (EUMSZ 107. cikk, (3) bekezdés, 2015/1589 tanácsi rendelet, 4. cikk, (3) bekezdés)*

(lásd: 51–53., 55., 58–62., 64., 70., 71. pont)

Összefoglalás

A Törvényszék megsemmisíti az Európai Bizottságnak a Hollandiában működő szénerőművek bezárásáért járó kompenzációt jóváhagyó határozatát. A Bizottság nem határozhatott volna valamely nemzeti intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségéről annak előzetes megállapítása nélkül, hogy ezen intézkedés állami támogatásnak minősül.

2019. december 11-én a Holland Királyság törvényt fogadott el, amely legkésőbb 2030. január 1-jétől megtiltotta a szén villamosenergia-termeléshez való felhasználását.

E törvény hatálybalépését követően az öt Hollandiában működő erőmű közül négynek öt és tíz év közötti átmeneti időszakot biztosítottak, így azok lehetőséget kaptak arra, hogy a megvalósított beruházásaik megtérüljenek, valamint hogy más nyersanyagra álljanak át vagy felkészüljenek a bezárásra. Ezzel szemben a Hemweg 8 erőmű, amely nem égetett biomasszát, nem termelt semmilyen megújuló energiát, és amely a négy másik szénerőműjénél alacsonyabb teljesítménnyel rendelkezett, arra kényszerült, hogy 2019 végén bezárjon.

E körülmények között a holland kormány úgy határozott, hogy a 2019. december 11-i törvényben erre vonatkozóan előírt lehetőségnek megfelelően 52,5 millió euró összegű kártalanítást nyújt a Hemweg 8 erőművet üzemeltető társaságnak az előrehozott bezárás (a továbbiakban: szóban forgó intézkedés) miatt elszenvedett kár ellentételezéseként.

2020. május 12-i határozatával¹ az Európai Bizottság a szóban forgó intézkedést az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította, anélkül azonban, hogy megvizsgálta volna, hogy ezen intézkedés előnyt biztosít-e a Hemweg 8 erőmű üzemeltetőjének, és így állami támogatásnak minősül-e.

A Holland Királyság keresetet nyújtott be e határozat megsemmisítése iránt, amelynek a Törvényszék kibővített hetedik tanácsa helyt adott. Ítéletében a Törvényszék leszögezte, hogy a Bizottság nem határozhat valamely nemzeti intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségéről annak előzetes megállapítása nélkül, hogy ez az intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül.

A Törvényszék álláspontja

Az Elsőfokú Bíróság elöljáróban elutasítja a Bizottság arra alapított elfogadhatatlansági kifogását, hogy a megtámadott határozatból a Holland Királyságra nézve semmilyen kötelező joghatás nem következik.

Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis az EUMSZ 107. cikk (1) és (3) bekezdésén alapuló határozatot, amely bár valamely intézkedést állami támogatásnak minősített, azt a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította, az EUMSZ 263. cikk alapján megtámadható jogi aktusnak kell tekinteni.

Márpedig, még ha a megtámadott határozat nem is foglalt állást abban a kérdésben, hogy a szóban forgó nemzeti intézkedés állami támogatásnak minősül-e, annak az volt a következménye, hogy engedélyezték ezen intézkedést. Így a Bizottság e határozat elfogadásával úgy határozott, hogy lezárja az általa indított előzetes vizsgálati eljárást, és hallgatólagosan megtagadta az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindítását. A Bizottság tehát végleges álláspontot alakított ki a szóban forgó intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségéről, amellyel kötelező joghatásokat váltott ki.

Következésképpen a Törvényszék elfogadhatónak nyilvánítja a keresetet, anélkül hogy vizsgálni kellene, hogy a megtámadott határozat által kiváltott kötelező joghatások érinthették-e a Holland Királyság érdekeit.

¹ A Hollandia által a holland villamosenergia-termelésre történő szénfelhasználás betiltásával összefüggésben nyújtott SA.54537 (2020/NN) állami támogatásról szóló, 2020. május 12-i C(2020) 2998 final európai bizottsági határozat (a továbbiakban: megtámadott határozat).

A Törvényszék ezt követően megvizsgálja a Holland Királyság arra alapított kifogásait, hogy a Bizottság túllépte hatáskörét, és megsértette a jogbiztonság elvét azáltal, hogy a szóban forgó intézkedést a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította, anélkül hogy állást foglalt volna ezen intézkedés állami támogatásként való minősítésének kérdéséről.

A Törvényszék e tekintetben először is hangsúlyozza, hogy a Bizottság a megtámadott határozatot a 2015/1589 rendelet² 4. cikkének (3) bekezdése alapján fogadta el, annak rendelkező részében megállapítva, hogy a szóban forgó intézkedés az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető a belső piaccal.

Ez utóbbi rendelkezés értelmében az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító „támogatás” a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben. Márpedig a „támogatás” kifejezés használata azt jelenti, hogy valamely nemzeti intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét csak azután lehet megvizsgálni, hogy ezen intézkedést támogatásnak minősítették.

Ezenkívül az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, amikor a Bizottság az előzetes vizsgálati szakasz végén nem tud megbizonyosodni afelől, hogy valamely állami intézkedés nem képez az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „támogatást”, vagy hogy az – amennyiben támogatásnak minősül – összeegyeztethető-e a Szerződéssel, illetve ha ezen eljárás nem tette számára lehetővé azt, hogy az érintett intézkedés összeegyeztethetőségének értékelése során felmerült valamennyi nehézségen túljusson, akkor ezen intézmény köteles megindítani az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében említett eljárást, anélkül hogy e tekintetben mérlegelési mozgástere lenne.

Ebből a Törvényszék szerint az következik, hogy a Bizottság csak az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozó intézkedést, vagyis az állami támogatásnak minősített intézkedést tekintheti a belső piaccal összeegyeztethetőnek.

E megállapítást egyébiránt azon 2015/1589 rendelet vonatkozó rendelkezései is megerősítik, amelynek 4. cikke a támogatási intézkedések olyan előzetes vizsgálati szakaszát hozza létre, amelynek célja, hogy a Bizottság előzetesen véleményt formálhasson az általa vizsgált intézkedésről. E szakaszt követően a Bizottság megállapítja, hogy a szóban forgó állami intézkedés vagy nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatásnak, vagy e rendelkezés hatálya alá tartozik. Az utóbbi esetben a hivatkozott intézkedéssel kapcsolatosan vagy nem merülnek fel a támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozó kétségek, vagy éppen ellenkezőleg, felmerülnek e kétségek. Amennyiben a Bizottság az előzetes vizsgálatot követően azt állapítja meg, hogy a bejelentett intézkedés ugyan az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, ám nem merülnek fel a belső piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozó kétségek, a 2015/1589 rendelet 4. cikke (3) bekezdésének címén kifogást nem emelő határozatot hoz.

² Az EUMSZ 108. cikk alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet (HL 2015. L 248., 9. o.). A hivatkozott rendelkezés értelmében „[a]mennyiben az előzetes vizsgálatot követően a Bizottság úgy találja, hogy nem merült fel kétség a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, és amennyiben az az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, a Bizottság úgy határoz, hogy az intézkedés összeegyeztethető a belső piaccal [...]”. E határozat rendelkezik arról, hogy az EUMSZ-ben szereplő melyik kivétel kerül alkalmazásra.

Ebből az következik, hogy a 2015/1589 rendelet 4. cikke kimerítően felsorolja azokat a határozatokat, amelyeket a Bizottság a szóban forgó nemzeti intézkedés előzetes vizsgálatát követően elfogadhat, és amelyek között nem szerepel annak lehetősége, hogy ez utóbbi anélkül hozzon valamely nemzeti intézkedést a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozatot, hogy ezen intézkedés állami támogatásnak minősítéséről előzetesen határozott volna.

Ennélfogva a Törvényszék kimondja, hogy a Bizottság túllépte a hatáskörét, amikor a megtámadott határozatban anélkül állapította meg a szóban forgó intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét, hogy előzetesen állást foglalt volna arról a kérdéstről, hogy az ilyen intézkedés támogatásnak minősül-e. Ráadásul, mivel a megtámadott határozat nem tette lehetővé a Holland Királyság számára, hogy pontosan megismerje jogait és kötelezettségeit, a Bizottság a jogbiztonság elvét is megsértette.

A fenti indokok alapján a Törvényszék helyt ad a keresetnek, és megsemmisíti a megtámadott határozatot, anélkül hogy a Holland Királyság által hivatkozott többi jogalapról határozná.